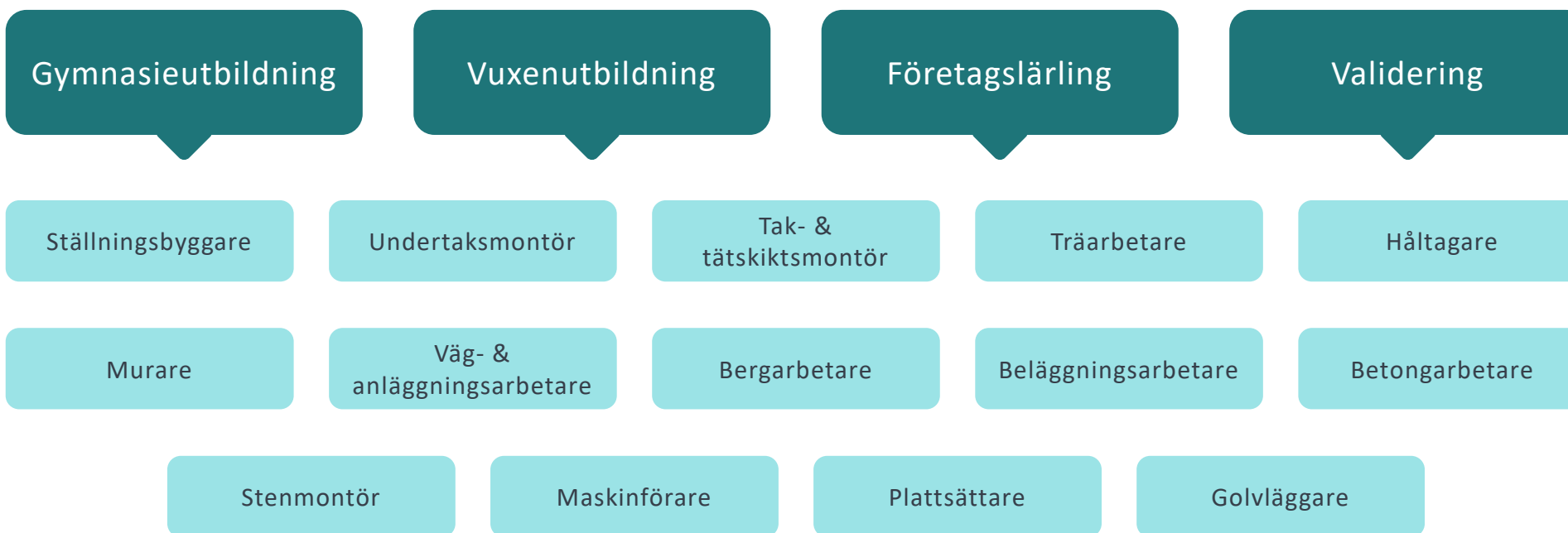

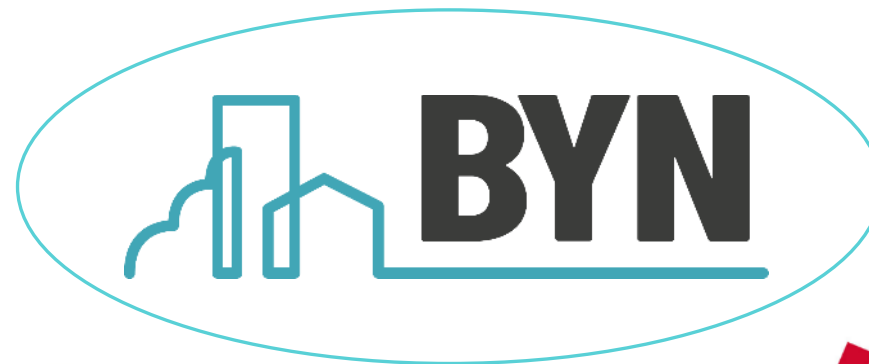
Yrkesutbildningsavtal 2020

Skolledarkonferens 2021

Vägar till branschens yrken

BYGGFÖRETAGEN

Vägen till yrkesbeviset

Grundutbildning

Gymnasieskola/
vuxenutbildning eller i
företag

Skolverkets kurser eller
BYNs kvalifikationskrav

Både yrkesteori och praktiska
moment

+ Kvalificeringstid

Alltid i företag

Kräver komplett
grundutbildning i aktuellt
yrke

24, 30 eller 36 månader

> Yrkesbevis

Yrken med yrkesbevis

Yrken	Kvalificeringstid
maskinförare och kranförare	24 månader
håltagare, plattsättare, stenmontör, ställningsbyggare, tak- och tätskiktsmontör samt undertaksmontör	30 månader
beläggningsarbetare, bergarbetare, betongarbetare, golvläggare, murare, träarbetare samt väg- och anläggningsarbetare	36 månader

Yrkesdykare har ett eget yrkesutbildningsavtal.

Huvudsakliga förändringar

- **Förbättrad kvalitetssäkring**
 - Tydliggörande av kraven gentemot skolvärlden
 - Förbättring av rutiner för företagslärling
- **Förenklad hantering**
 - Godkänd grundutbildning > kvalificeringstid
 - Inga tillgodoräknanden av timmar
 - Kvalificeringstid 24/30/36 månader
 - Provanställning > Tillsvidareanställning

Tider

	↓ Datum	2019				2020				2021				2022	2023	2024
		Kvartal →	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3			
Avtalet undertecknas	5 maj		▼													
Förändrings- arbete BYN			▼													
Företagslärling	1 jul							1/7 YUA2020								
Kvalificeringstid	1 jan								1/1 YUA2020							
Elever BA-prog		Årskurs 1		Årskurs 2			Årskurs 3			Slutet av våren YUA2020						
		Årskurs 2		Årskurs 3			Yrkesutbildningsavtal 2006			Anställning YUA2020				Utbildning YUA2006		
Vuxenelever									1/1 YUA2020							
Avtal 2006	1 jan							YUA2006 upphör att gälla 2024-01-01								

Vägen till yrkesbeviset

Grundutbildning

Gymnasieskola/
vuxenutbildning eller i
företag

Skolverkets kurser eller
BYNs kvalifikationskrav

Både yrkesteori och praktiska
moment

+ Kvalificeringstid

Alltid i företag

Kräver komplett
grundutbildning i aktuellt
yrke

24, 30 eller 36 månader

> Yrkesbevis

Grundutbildning i skolan

- **Gymnasieskolans BA-program**
- **Gymnasial yrkesutbildning för vuxna (Yrkesvux)**
- **Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildning**

Grundutbildning i skola

Skolverket:

**Gymnasieskolans
Bygg- och
anläggningsprogram**

3 år

Gymnasie-
gemensamma
kurser

Yrkeskurser
Skola + min 15 %
APL

Yrkeskurser
Gymnasial
lärling
50 % i företag

**Paket med yrkes-
kurser för varje yrke**

Yrkesexamen

Skolverket:

Vuxenutbildning
Enbart yrkeskurser

Ca 1 år

Yrkeskurser
Skola + min 15 %
APL

Yrkeskurser
Lärlingsutb f
vuxna
70 % i företag

**Paket med yrkeskurser för
varje yrke**

Arbetsförmedlingen:

Arbetsmarknadsutbildning
Enbart yrkeskurser

Ca 1 år

Yrkeskurser
(Skolverket eller
BYN)

Yrkesanpassad utbildning

Bygg och anläggningsprogrammet - struktur

Gymnasiegemensamma ämnen	Programgemensamma ämnen	Inriktningar	Programfördjupning	Individuellt val	Gymnasiearbete
600 p	400 p	400-900 p	300 – 800 p	200 p	100 p
Engelska 5 100 Historia 1a1 50 Idrott och hälsa 1 100 Matematik 1a 100 Naturkunskap 1a1 50 Religionskunskap 1 50 Samhällskunskap 1a1 50 Svenska 1 100 (Eller Svenska som andraspråk 1 100)	Bygg och anläggning 1 200 Bygg och anläggning 2 200	Husbyggnad 700 p Mark och anläggning 500 p Anläggningsfordon 900 p (Måleri 400 p) (Plåtslageri 400 p) Andra yrkesnämnder	Omfattningen beror av inriktningen. Ett stort antal kurser med tydligare yrkesinriktning Svenska 2 100	Här kan eleven välja t.ex. högskoleförberedande kurser Svenska 3 100 Engelska 6 100	

Grundutbildning BA-programmet

Yrkesexamen + yrkeskurser vald yrkesutgång

Yrkesexamen

- Godkänt i minst 2250 av 2500 p (90%)
- Dessutom godkänt i följande kurser:
 - Svenska 1
 - Engelska 5
 - Matematik 1 a
- Godkänt i de programgemensamma kurserna 400 p (Kurserna Bygg och anläggning 1 och 2)
- Godkänt gymnasiearbete

Kurser per yrke

Exempel: **Betongarbetare**, totalt 1100 p

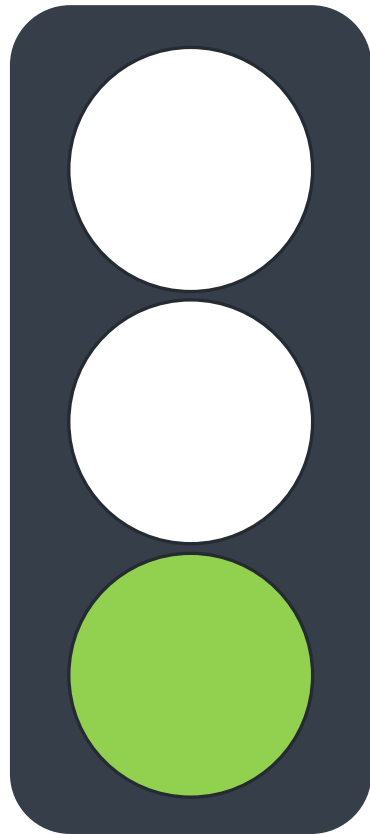
• Husbyggnadsprocessen	200 p
• Husbyggnad 1	100 p
• Husbyggnad 2	200 p
• Husbyggnad 3 - ombyggnad	200 p
• Betong 1 - lågform och platta på mark	100 p
• Betong 2 - väggar och pelare	100 p
• Betong 3 - bärlag	100 p
• Betong 4 - golv	100 p

Om yrkesexamen

- Godkänt i minst 2250 av 2500 p (90%)
Inga detaljerade krav på yrkeskurser
Innehåller även övriga gymnasiegemensamma kurser
- Godkänt i följande kurser:
I princip kurser ur åk 1
 - Svenska 1
 - Engelska 5
 - Matematik 1 a

- Godkänt i de programgemensamma kurserna 400 p (Kurserna Bygg och anläggning 1 och 2)
Dessa kurser är de mest grundläggande yrkeskurserna i åk 1. Innehåller "prova på yrke".
- Godkänt gymnasiearbete
*Inga krav på hur detta arbete ska genomföras – **stor variation på skolorna***

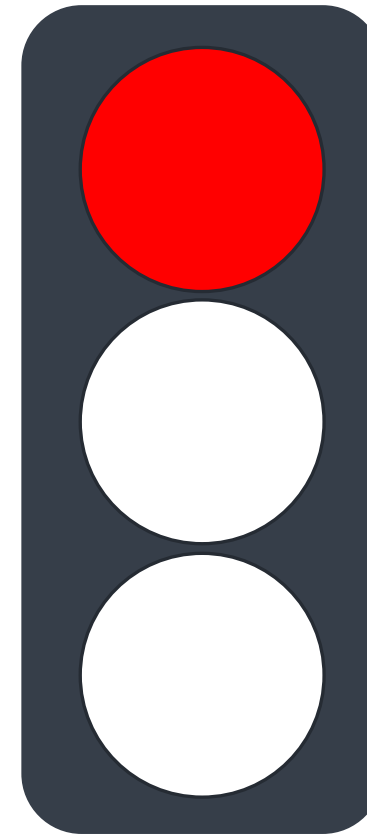
Parterna har, med utgångspunkt från de rymliga kraven gällande yrkesexamen, valt att rekommendera företagen att i första hand anställa elever med yrkesexamen. Yrkesbevis kommer att utfärdas även om något saknas i yrkesexamen (men inte om någon yrkeskurs för aktuellt yrke saknas).

✓ Yrkesexamen
✓ Yrkeskurser

✗ Yrkesexamen
✓ Yrkeskurser

✓ Yrkesexamen
✗ Yrkeskurser

Husbyggnad – kurser per yrkesutgång

	Betong	Murare	Trä	Golv	S-yrken
Inriktning, 700 p	Husbyggnadsprocessen, 200 p				
	Husbyggnad 1, 100 p				
	Husbyggnad 2, 200 p				
	Husbyggnad 3 – ombyggnad, 200 p				
Programfördjupning, 500 p	Betong 1 - lågform och platta p m, 100 p	Mur- och putsverk 1 – grundmurar, 100 p	Trä 1 – stommar, 100 p	Golvläggning 1, 100 p	Specialyrken 1, 100 p
	Betong 2 - väggar och pelare, 100 p	Mur- och putsverk 2 – murverk, 100 p	Trä 2 – beklädnad, 100 p	Golvläggning 2 – våtrum, 100 p	Specialyrken 2, 200 p
	Betong 3 – bärlag, 100 p	Mur- och putsverk 3 – puts, 100 p	Trä 3 – montage, 100 p	Golvläggning 3 - trä och laminat, 200 p	
	Betong 4 – golv, 100 p	Övriga kurser, 200 p	Övriga kurser, 200 p	Övriga kurser, 100 p	Specialyrken 3, 200 p
	Övriga kurser, 100 p				

Håltagare
Plattsättare
Ställningsbyggare
Takmontör
Undertaksmontör

Plats för högskoleförberedande kurser

Mark och anläggning – kurser per yrkesutgång

	Beläggning	Bergarbetare	Väg och anläggning Gaturum och parker	Väg och anläggning Väg och infrastruktur
Inriktning, 500 p	Anläggningsprocessen, 200 p			
	Anläggning 1, 100 p			
	Anläggning 2, 200 p			
Programfördjupning, 700 p	Beläggning, 200 p	Bergarbeten, 200 p	Anläggning - gröna ytor, 200 p	Anläggning – ledningsbyggnad, 200 p
	Beläggningsarbeten, 100 p	Bergborrning, 200 p	Anläggning – ledningsbyggnad, 200 p	Anläggning – vägbyggnad, 200 p
	Beläggningsmaskiner, 100 p			
	Övriga kurser, 300 p	Bergmaskiner, 100 p	Anläggning – stensättning, 100 p	Grävmaskin, 200 p
		Bergsprängning, 200 p	Anläggning – vägbyggnad, 100 p	Hjullastare, 200p
		Övriga kurser, 100 p	Övriga kurser, 100 p	

Plats för högskoleförberedande kurser

Anläggningsfordon – kurser per yrkesutgång

	Anläggningsmaskinförare
Inriktning, 900 p	Anläggningsförare – process, 100 p
	Anläggningsförare 1, 200 p
	Anläggningsförare 2, 200 p
	Anläggningsförare 3, 200 p
	Anläggningsförare 4, 200 p
Programfördjupning, 300 p	Anläggning – ledningsbyggnad, 200 p
	Anläggning – vägbyggnad, 100 p

Grundläggande behörighet

- BYNs styrelse rekommenderar alla elever att läsa de kurser som krävs för grundläggande behörighet.
- Det är tre kurser som krävs utöver de gymnasiegemensamma ämnena på 600 p.
Ytterligare 300 p.
 - Svenska 2, 100 p(motsv) finns i programfördjupningen.
 - Svenska 3 , 100 p och Engelska 6, 100 p kan läsas som ind. val.

Grundläggande behörighet – elevens rättigheter

Skollagen

16 kap. Utbildning på nationella program i gymnasieskolan

Yrkesprogram och högskoleförberedande program

3 § Yrkesprogrammen ska utgöra grund för yrkesverksamhet och fortsatt yrkesutbildning.

Alla elever på yrkesprogram ska inom ramen för sin gymnasieutbildning ges möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå.

Gymnasieförordningen

4 kap. Utbildningens innehåll och omfattning

Individuellt val

7 § Huvudmannen för en gymnasieskola beslutar om vilka kurser som ska erbjudas som individuellt val.

Eleven har dock rätt att inom utrymmet för individuellt val läsa ... 3. de kurser som krävs för grundläggande högskolebehörighet på grundnivå om eleven går på ett yrkesprogram.

Utökat program

23 § ...En elev på ett yrkesprogram i gymnasieskolan har utan särskilt beslut rätt att som utökat program läsa de kurser som krävs för grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå. Huvudmannen är dock bara skyldig att tillgodose detta om eleven senast vid utgången av det andra läsåret har anmält att han eller hon vill läsa de aktuella kurserna.

Vuxenutbildning och arbetsmarknadsutbildning

- **Utbildningen genomförs hos en utbildningsgivare (GUG) godkänd av BYN**
- **Två alternativa utbildningsvägar:**
 - Komvux/Yrkesvux/Lärlingsutbildning för vuxna – Kommuner
 - Arbetsmarknadsutbildningar – Arbetsförmedlingen
- **Kurspaket fastställda av Skolverket och BYN**
- **Samma yrkeskurser som gäller för de olika yrkesutgångarna inom BA-programmet**

Komplettering som företagslärling (§ 3c)

- För den som saknar de kurser som krävs för aktuellt yrke kommer det att finnas anpassade kurspaket.
- Grundutbildningen slutförs som företagslärling innan kvalificeringstiden inleds. Enbart de delar som saknas behöver kompletteras.
- Inget hindrar att skolan ger den kompletterande utbildningen.

Grundutbildning i företag

- **Praktiskt lärande i företaget och på arbetsplatser**
- **Yrkesteoretisk utbildning på distans via webben**

Vägen till yrkesbeviset

Grundutbildning

Gymnasieskola/
vuxenutbildning eller i
företag

Skolverkets kurser eller
BYNs kvalifikationskrav

Både yrkest teori och praktiska
moment

+ Kvalificeringstid

Alltid i företag

Kräver komplett
grundutbildning i aktuellt
yrke

24, 30 eller 36 månader

> Yrkesbevis

Grundutbildning som företagslärling

För de som inte har gått en yrkesutbildning eller som saknar delar
Förutsätter att företaget kan ge en komplett praktisk utbildning

Praktiskt lärande

Sker i produktionen

Handledaren viktig –
yrkesbevis eller motsvarande krävs

Lärandet ska dokumenteras i en elektronisk
lärlingsbok

Yrkesteori

Webbaserad utbildning

Beställs av BYN

Genomförs separat

Kvalifikationskrav

Kvalifikationskrav för de olika yrkena (ersätter ”målbeskrivningar”).

Kraven uttrycks i form av kunskaper, färdigheter och förmåga.

Kunskaper – i huvudsak teori

Färdigheter och förmåga – i huvudsak praktik

Ett nytt dataregister med möjlighet att rapportera från mobila enheter skapas.

Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET
	Fakta	Förståelse	
Montage innerväggar	Kunskap i olika klassningar av innerväggar. Kunskap i bärande och rumsavskiljande innerväggar.	Kunskap om s-avstånd/cc-avstånd, skruvavstånd, infästningar, kortlingar. Kännedom om innerväggarnas egenskaper och koppling till klassning.	Kan utifrån bygghandl uppföra bärande och rumsavskiljande inne
Montage innertak	Kunskap i olika typer av innertak. Kunskap i glespanel och diffusionsspärr.	Kunskap om s-avstånd/cc-avstånd, skruvavstånd, infästningar.	Kan utifrån byggh monterar innertak
Montage dörrar och fönster	Kunskap i olika klassningar av dörrar och fönster. Kunskap i drevning /fogning. Kunskaper i montage av fönster och dörrar.	Kännedom om fönster och dörrars egenskaper och koppling till klassning. Kunskap om krav och regelverk som gäller för infästning av olika typer av fönster och dörrar.	Kan med hjälp a förbereda arbe fönstermontag Kan utföra fö dörrmontage krav och inst

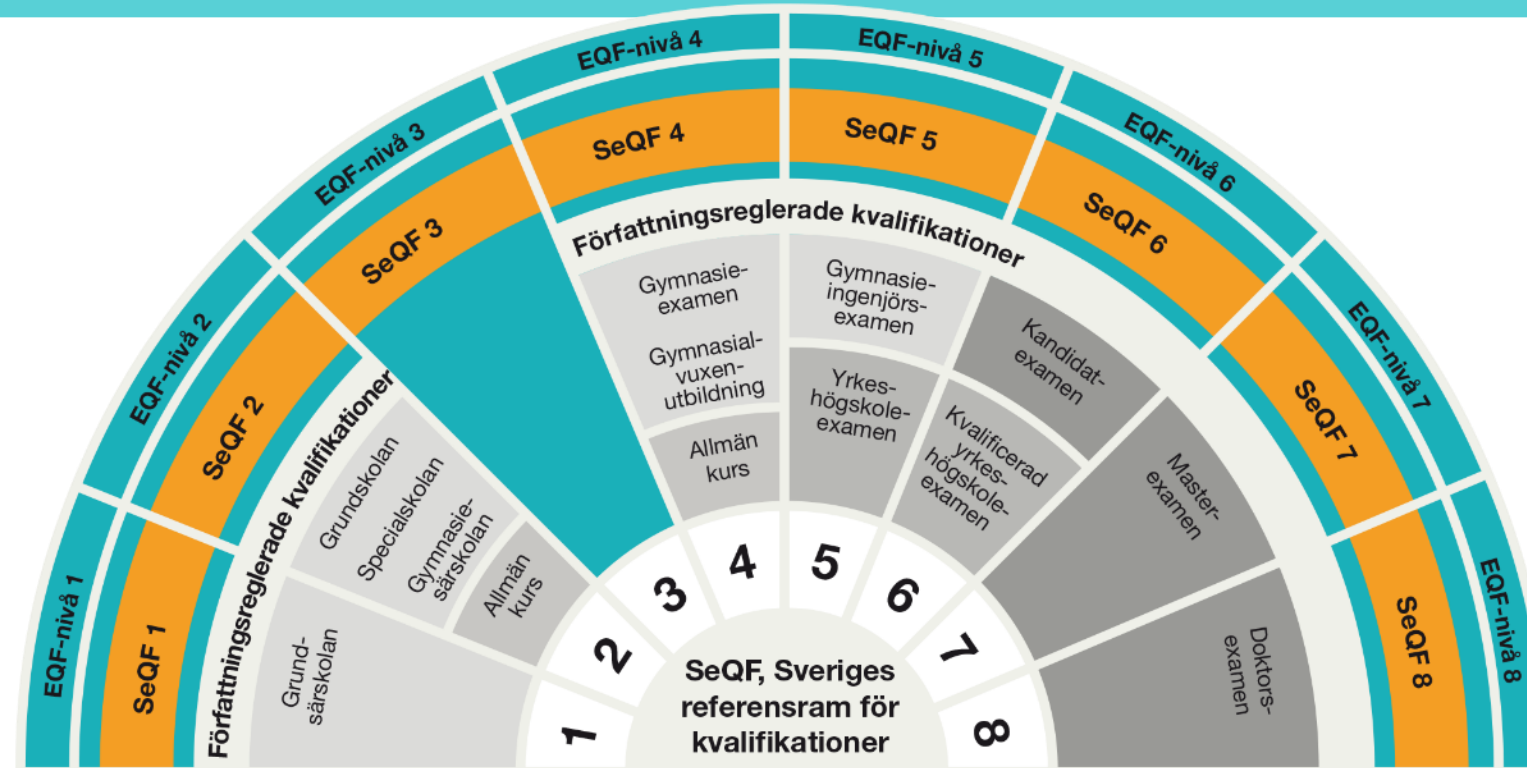
STOMKOMPLETTERING				
Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
	Fakta	Förståelse		
Montage innerväggar	<p>Kunskap i olika klassningar av innerväggar.</p> <p>Kunskap i bärande och rumsavskiljande innerväggar.</p>	<p>Kunskap om s-avstånd/cc-avstånd, skruvavstånd, infästningar, kortlingar.</p> <p>Kännedom om innerväggarnas egenskaper och koppling till klassning.</p>	<p>Kan utifrån bygghandlingar uppföra bärande och rumsavskiljande innerväggar.</p>	<p>Självständigt kunna uppföra en rumsavskiljande innervägg.</p> <p>Under handledning med viss självständighet kunna uppföra en bärande innervägg.</p>
Montage innertak	<p>Kunskap i olika typer av innertak.</p> <p>Kunskap i glespanel och diffusionsspärr.</p>	<p>Kunskap om s-avstånd/cc-avstånd, skruvavstånd, infästningar.</p>	<p>Kan utifrån bygghandlingar montera innertak.</p>	<p>Självständigt kunna utföra montage av glespanel och skivor i tak.</p>
Montage dörrar och fönster	<p>Kunskap i olika klassningar av dörrar och fönster.</p> <p>Kunskap i drevning /fogning.</p> <p>Kunskaper i montage av fönster och dörrar.</p>	<p>Kännedom om fönster och dörrars egenskaper och koppling till klassning.</p> <p>Kunskap om krav och regelverk som gäller för infästning av olika typer av fönster och dörrar.</p>	<p>Kan med hjälp av bygghandling förbereda arbetet för dörr- och fönstermontage.</p> <p>Kan utföra fönster- och dörrmontage enligt gällande krav och instruktioner.</p>	<p>Självständigt kunna utföra montage av dörrar och fönster och tillhörande kompletteringar.</p>

**Teoretiska moment
(Yrkesteori)**

**Praktiska moment
(Arbetsplatsförlagt)**

Kvalifikationskrav ersätter ”målbeskrivningar”

- Formuleras enligt det gemensamma Europeiska ramverket för kvalifikationer EQF (och det svenska SeQF)
 - Förväntade resultat av lärandet
 - Delas in i kunskaper, färdigheter och förmåga (ansvar/självständighet)
- Mer detaljerade än tidigare målbeskrivningarna för yrkena
- Lättare att förstå för lärlingar och handledare

EQF-nivå innebär den motsvarande nivån inom den europeiska referensramen för kvalifikationer.

Kvalifikationer som nivåinplaceras av Myndigheten för yrkeshögskolan.

Kvalifikationer inom SeQF som är nivåinplacerade av regeringen, se Förordning (2015:545), bilaga 2.

Anställningen under grundutbildning i företag

- **Anställningen som företagslärling är en tillsvidareanställning som kan inledas med en provanställning:**
 - Max 6 månaders provanställning för maskinförare
 - Max 12 månader för övriga yrken
- **Lönenivå 70% för alla lärlingar under grundutbildning i företag**

Vägen till yrkesbeviset

Grundutbildning

Gymnasieskola/
vuxenutbildning eller i
företag

Skolverkets kurser eller
BYNs kvalifikationskrav

Både yrkest teori och praktiska
moment

+ Kvalificeringstid

Alltid i företag

Kräver komplett
grundutbildning i aktuellt
yrke

24, 30 eller 36 månader

> Yrkesbevis

Kvalificeringstid

- Efter godkänd grundutbildning från skola eller i företag
- Görs alltid som anställd lärling i företag
- 24, 30 eller 36 månader beroende av yrke
- Yrkesbeviset utfärdas när tiden är uppnådd

Kvalificeringstiden

- En godkänd grundutbildning krävs
- Utvecklingsplan ska tas fram – malldokument finns
- Handledare – men lägre krav än under grundutbildning i företag
- Registrering i BYNs register – men ingen bokföring av tid
- Tiden räknas i månader: 24/30/36
 - Provanställning 6 månader möjlig för nya lärlingar
- Tjänstgöringsintyg ska utfärdas efter kvalificeringstiden – malldokument finns

Utvecklingsplan

En utvecklingsplan beskriver hur lärlingen ska utvecklas under kvalificeringstiden. Planen ska kunna anpassas fullt ut efter företagets verksamhet. Bred utveckling inom yrket bör eftersträvas.

Ingen rapport till BYN.

Exempel på innehåll:

- Vilket slags produktionserfarenhet ska eftersträvas och när?
- Vilka ytterligare behörighetskurser behöver lärlingen komplettera med?
- Företagsinterna utbildningsinslag?
- Plan för planerings- och uppföljningssamtal.

Exempel: Utvecklingsplan, lärling under kvalificeringstid

Företag	Hål i Betong AB (Hibab)		
Företagets kontaktperson	Per Sonal – HR specialist	Tel	012-345 67 89
Handledare	Erfa Ren – håltagare och arbetsledare	Tel	070-765 43 21
Lärling	Ny Iyrket	Tel	070-123 45 67
Yrke	Håltagare	Kvalificeringstid	30 månader
Plan för utveckling			
År 1	Orientering om företagets verksamhetsledningssystem (Povel) <i>ansv: K Valite</i> Kurs: Asbest Allmän utbildning, en dag <i>ansv: P Sonal</i> Ny behöver ta körkort och därför vara ledig för att delta i utbildningen – planeras i samråd med Erfa. Genomförs under första halvåret. v 33 2021 Planeringssamtal <i>ansv: P Sonal och E Ren</i> Aug-sept: Arbetar tillsammans med Erfa. Okt-jan: Egna uppdrag – håltagning med borr (privat körkortsutbildning) Feb-mars: Arbetar tillsammans med Ennu Better – Uppsättning och sågning April-: Egna uppdrag – håltagning med borr och såg (Juli semester) v 27 2022 Uppföljnings- och utvecklingssamtal <i>ansv: E Ren</i>		
År 2	Kurs: BFB RAM-arbetsmiljö, webbkurs <i>ansv: P Sonal</i> Aug-jan: Egna uppdrag Erfa. Feb: Utbildning företagets Rivningsrobot – <i>ansv: Erfa</i> Mars-juni: Arbete rivning med robot tillsammans med Erfa och Ennu. (Juli semester) v 27 Uppföljnings- och utvecklingssamtal <i>ansv: E Ren</i>		
År 3	Kurs: Asbest särskild utbildning, fyra dagar <i>ansv: P Sonal</i> Mån 1-2: Arbetar tillsammans med Erfa. Mån 3-6: Egna uppdrag – håltagning med borr v 50 Uppföljnings- och utvecklingssamtal <i>ansv: E Ren</i>		

Lönetrappa kvalificeringstid

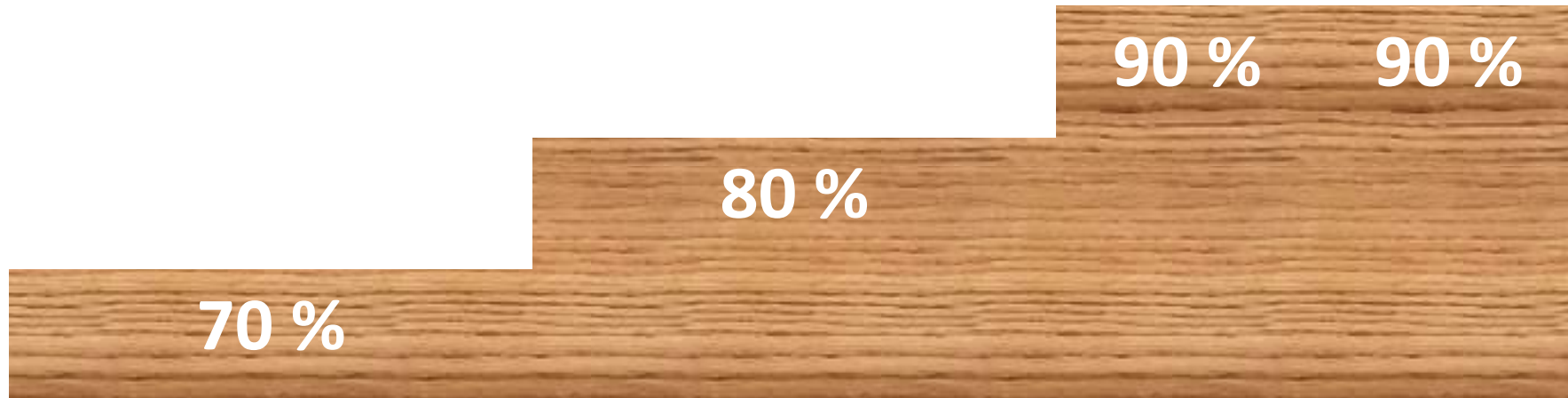
Lönetrappa alla yrken utom maskinförare och kranförare

0-12 månader

13-24

25-30

31-36

30 månader: håltagare, plattsättare, stenmontör, ställningsbyggare, tak- och tätskiktsmontör och undertaxmontör

36 månader: beläggningsarbetare, bergarbetare, betongarbetare, golvläggare, murare, träarbetare och väg- och anläggningsarbetare

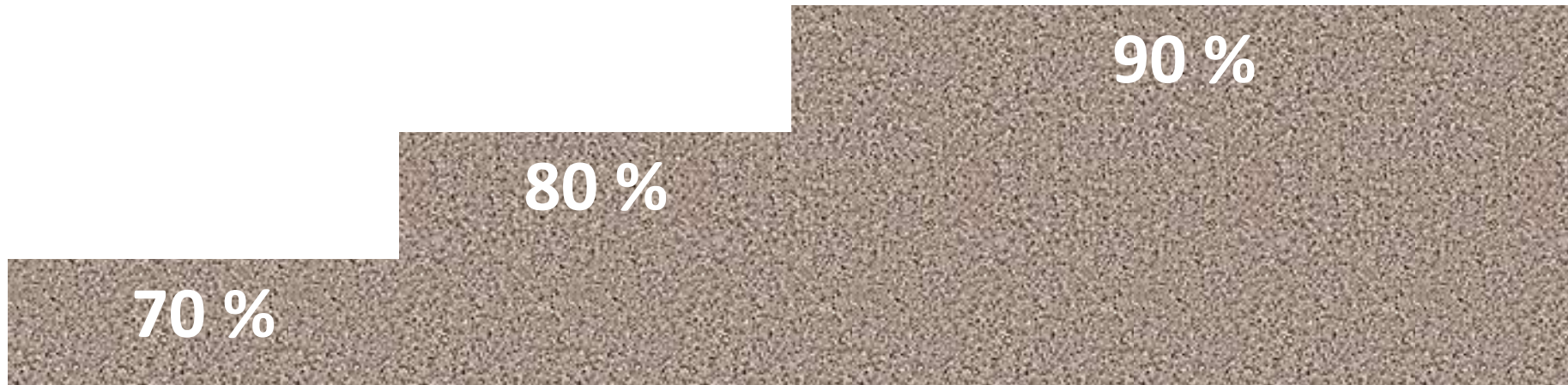
Lönetrappa kvalificeringstid forts

Lönetrappa maskinförare och kranförare

0-6

7-12

13-24 månader

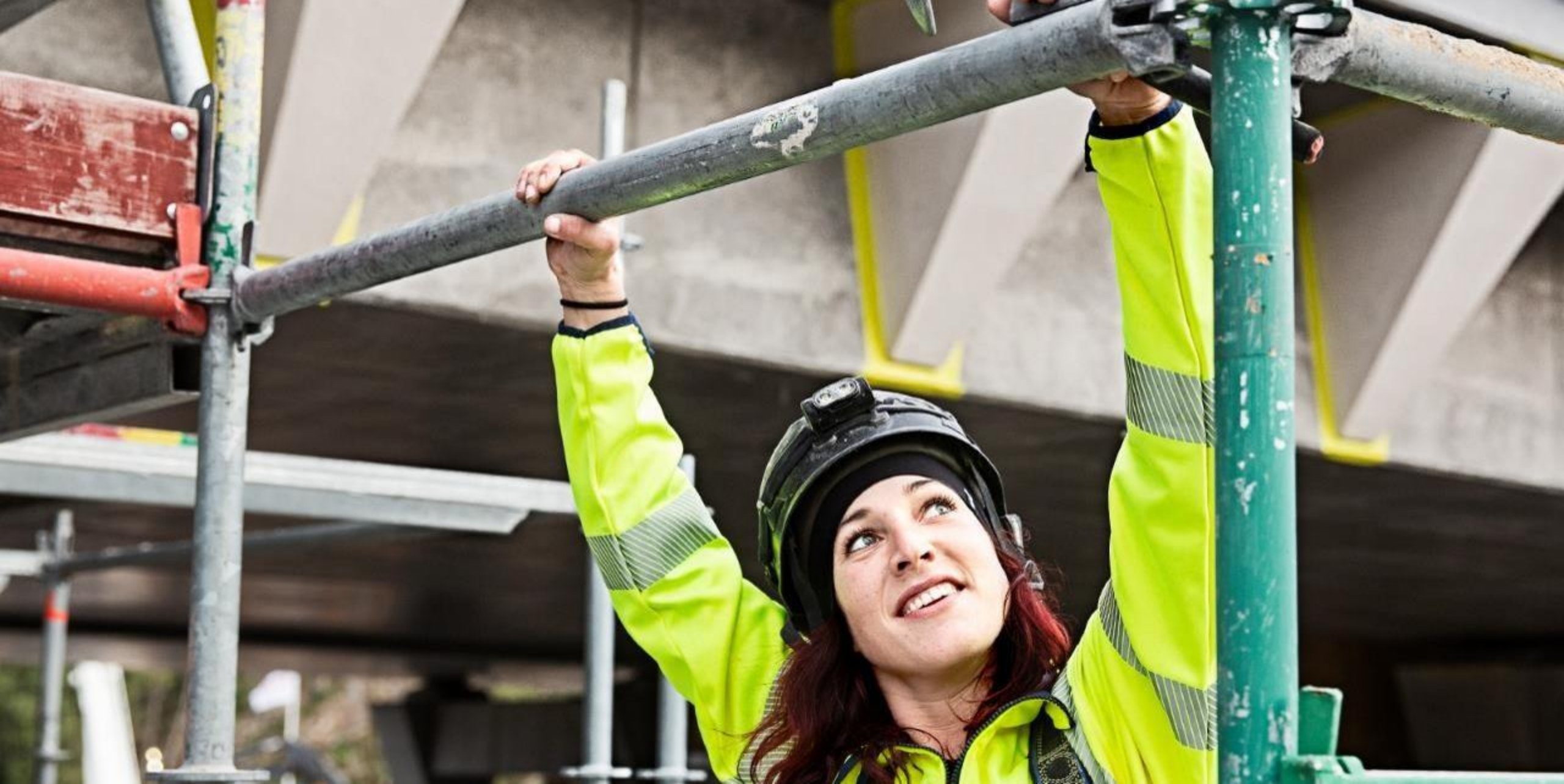

Validering

- Nya valideringsmodeller utarbetas av BYN för samtliga yrken
- Validering i två delar:
 - Kvalifikationen (motsvarande grundutbildningen) > **testcenter**
 - Erfarenhet (motsvarande kvalificeringstiden) > BYN-regionen
- Någon måste betala...

Frågor?

www.byn.se | info@byn.se

MASKIN
ENTREPRENÖRERNA

seko

BYGGNADS

BYGGFÖRETAGEN